

Åsikter om energi och kärnkraft

Författare Per Hedberg och Sören Holmberg [SOM-rapport nr 2017:1]

Åsikter om energi och kärnkraft

Forskningsprojektet
ENERGIOPINIONEN I SVERIGE

Per Hedberg
Sören Holmberg
Mars 2017

Preliminära resultat från
SOM-undersökningen 2016

Samhälle Opinion Massmedia (SOM) är en frågeundersökning som sedan 1986 genomförs varje höst av olika forskningsprojekt vid Statsvetenskapliga institutionen och Institutionen för journalistik och masskommunikation vid Göteborgs universitet. Undersökningen med frågor om energi och kärnkraft år 2016 omfattar 3 400 slumpmässigt utvalda personer från hela Sverige. Mätningarna har finansierats av *Energimyndigheten*.

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

**Tabell 1 Åsikter om kärnkraftens långsiktiga användning i Sverige
– frågeformulering 2010-2016 (procent)**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
avveckla kärnkraften snarast	8	10	11	11	11	12	12
avveckla kärnkraften, men utnyttja de 10 kärnkraftsreaktorer vi har tills de tjänat ut	31	34	37	39	38	38	40
använd kärnkraften och ersätt de nuvarande reaktorerna med som mest 10 nya reaktorer	27	24	25	23	25	22	19
använd kärnkraften och bygg fler reaktorer än nuvarande 10 i framtiden	17	11	11	10	9	8	10
ingen uppfattning/ej svar	17	21	16	17	17	20	19
summa procent	100	100	100	100	100	100	100
antal personer	1653	1597	1524	1644	1709	1738	1650
andel avveckla	39	44	48	50	49	50	52
andel använd	44	35	36	33	34	30	29
övervikt avveckla	-5	+9	+12	+17	+15	+20	+23

Kommentar: Frågan lyder: Vilken är din åsikt om kärnkraftens långsiktiga användning som energikälla i Sverige? Frågan ställdes för första gången i SOM 2010. Tre av svarsalternativen är något annorlunda formulerade jämfört med de formuleringar som används i den ”äldre” frågan vars resultat redovisas i tabell 2.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2010-2016.

**Tabell 2 Åsikter om kärnkraftens långsiktiga användning i Sverige
– frågeformulering 2000-2011 (procent)**

åsikt	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
avveckla kärnkraften senast till år 2010/avveckla kärnkraften snarast	15	14	12	12	11	9	10	8	9	9	8	10
avveckla kärnkraften, men använd de kärnkraftsreaktorer vi har tills de har tjänat ut	29	28	27	22	25	24	23	23	22	22	22	26
använd kärnkraften och förnya efterhand kärnkraftsreaktorerna, men bygg inga fler	26	29	28	31	30	33	33	31	30	32	32	32
använd kärnkraften och satsa på fler kärnkraftsreaktorer i framtiden	10	9	11	15	15	17	17	18	21	19	20	14
har ingen bestämd åsikt/ej svar	20	20	22	20	19	17	17	20	18	18	18	18
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal personer	1704	1739	1777	1818	1774	1724	1629	3435	3259	4926	1652	1531
andel avveckla	44	42	39	34	36	33	33	31	31	31	30	36
andel använda	36	38	39	46	45	50	50	49	51	51	52	46
övervikt avveckla	+8	+4	±0	-12	-9	-17	-17	-18	-20	-20	-22	-10

Kommentar: Frågan lyder: Vilken är din åsikt om kärnkraftens långsiktiga användning som energikälla i Sverige?

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2000-2011.

Tabell 3 Avveckla eller använda kärnkraften långsiktigt efter olika sociala och politiska variabler 2016 (procent)

	avveckla kärnkraften snarast	avveckla, kärnkraften utnyttja de 10 reaktorerna vi har tills de tjänat ut	använd kärnkraften, och ersätt de nuvarande reaktorerna med som mest 10 nya reaktorer	använd kärnkraften, och bygg fler reaktorer än nuvarande 10 i framtiden	ingen upp- fattning/ ej svar	summa procent	antal personer	övertikt avveckla
kön								
kvinnor	16	41	15	4	24	100	857	+38
män	8	40	24	16	12	100	791	+8
ålder								
16-29	10	36	15	9	30	100	232	+22
30-49	12	38	21	10	19	100	463	+19
50-64	18	40	19	10	13	100	418	+29
65-85	9	44	20	10	17	100	537	+23
utbildning								
låg	8	36	17	11	28	100	295	+16
medellåg	9	40	18	12	21	100	437	+19
medelhög	17	41	21	8	13	100	384	+29
hög	13	44	20	10	13	100	504	+27
hushållsinkomst								
mycket låg	16	31	13	8	32	100	207	+26
ganska låg	14	42	17	11	16	100	400	+28
medel	13	43	20	8	16	100	499	+28
ganska hög	10	41	23	15	11	100	211	+13
mycket hög	6	45	25	12	12	100	233	+14
familjeklass								
arbetarhem	12	39	15	11	23	100	606	+25
tjänstemannahem	12	43	22	10	13	100	562	+23
högre tjänstemannahem	11	43	24	16	6	100	173	+14
jordbrukarhem	13	57	11	2	17	100	47	+57
företagarhem	12	38	27	7	16	100	135	+16
bostadsort								
landsbygd	17	46	14	6	17	100	225	+43
tätort	11	43	18	8	20	100	318	+28
stad	11	41	21	11	16	100	756	+20
Stockholm/Göteborg/Malmö	14	31	21	11	23	100	289	+13
vänster-högerdimension								
klart till vänster	31	40	9	4	16	100	161	+58
något till vänster	18	54	12	4	12	100	336	+56
varken vänster eller höger	10	39	16	10	25	100	518	+23
något till höger	6	40	28	11	15	100	426	+7
klart till höger	5	22	32	28	13	100	165	-33
partisympati								
V	40	36	8	7	9	100	87	+61
S	10	49	15	5	21	100	434	+39
MP	28	56	2	0	14	100	57	+82
C	9	57	20	4	10	100	131	+42
L	4	34	33	17	12	100	92	-12
KD	17	26	12	16	29	100	24	+15
M	5	35	29	14	16	100	328	-3
SD	7	27	28	20	18	100	206	-14
FI	38	44	0	0	18	100	34	+82
inget parti	14	38	11	8	29	100	231	+33
Samtliga	12	40	19	10	19	100	1531	+23

Kommentar: Intervjufrågan om kärnkraften redovisas i tabell 1. Resultaten gäller för år 2016. Till lågutbildade har förts personer med max grundskola eller motsvarande, till medellåg personer med max gymnasium, folkhögskola eller motsvarande, till medelhög personer med eftergymnasial utbildning men ej examen från högskola eller universitet och till högutbildade personer med examen från högskola eller universitet. Hushåll med inkomster mellan 0 – 200 000 kr har kategoriserats som mycket låg, mellan 201 000 och 400 000 kr som ganska låg, mellan 401 000 – 700 000 kr som medel, mellan 701 000 – 900 000 kr som ganska hög och mer än 901 000 kr som mycket hög. Uppgiften om familjeklass bygger på en självklassificeringsfråga: ”Om du skulle beskriva ditt nuvarande hem, vilket av nedanstående alternativ stämmer då bäst?”. Människors vänster-högerideologi har också mätts med en självklassificeringsfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2016.

Tabell 4 Avveckla kärnkraften på lång sikt (procent)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
mycket bra förslag	22	21	22	19	17	14	14	13	15	17	16	19	20	20	18	23	19	20	19
ganska bra förslag	25	23	22	21	23	19	19	20	22	22	24	18	18	21	24	22	23	21	23
varken bra eller dåligt förslag	21	22	21	23	23	23	23	20	23	24	20	25	27	28	28	25	25	24	25
ganska dåligt förslag	16	16	18	17	17	20	20	21	18	17	22	18	16	16	15	16	18	15	16
mycket dåligt förslag	13	13	12	14	14	19	18	19	16	15	15	16	15	10	11	11	12	14	11
ej svar	3	5	5	6	6	5	6	7	5	5	4	4	4	5	4	3	3	6	6
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal personer	3561	3503	1842	3638	3606	3675	3612	1724	1629	1666	1598	1582	1652	1531	1524	3350	3403	1738	3241
andel bra	47	44	44	40	40	33	33	33	37	39	40	37	38	41	42	45	42	41	42
andel dåligt	29	29	30	31	31	39	38	40	34	32	37	34	31	26	26	27	30	29	27
övertikt bra förslag	+18	+15	+14	+9	+9	-6	-5	-7	+3	+7	+3	+3	+7	+15	+16	+18	+12	+12	+15

Kommentar: Frågan lyder: Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften?

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1998-2016.

Tabell 5 Inställning till vattenkraft, vindkraft och kärnkraft 2012-2016 (procent)

	mycket positiv	ganska positiv	varken positiv eller negativ	ganska negativ	mycket negativ	ingen uppfattning	summa procent	antal personer	övertikt positiv
Vattenkraft									
2012	55	31	8	2	0	4	100	1460	+84
2013	53	31	7	3	1	5	100	1573	+80
2014	52	31	8	3	1	5	100	1656	+79
2015	53	29	8	3	1	6	100	1654	+78
2016	54	29	8	2	1	6	100	1588	+80
Vindkraft									
2012	57	27	7	4	2	3	100	1459	+78
2013	54	27	8	5	2	4	100	1569	+74
2014	52	27	9	5	2	5	100	1651	+73
2015	55	25	7	5	3	5	100	1656	+72
2016	57	23	6	5	3	6	100	1595	+72
Kärnkraft									
2012	12	22	24	20	18	4	100	1452	-4
2013	11	21	20	22	20	6	100	1560	-10
2014	12	19	24	21	17	7	100	1634	-7
2015	11	19	23	19	21	7	100	1632	-10
2016	12	18	21	20	21	8	100	1575	-11

Kommentar: Frågan lyder: Allmänt sett, vilken är din inställning till följande energikällor? Andelen som hoppar över frågorna om vattenkraft, vindkraft och kärnkraft har varierat mellan 4 och 6 procent.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2012-2016.

Tabell 6 Vilka energikällor bör Sverige satsa på? (procent)

energi­källor och undersök­nings­år	satsa mer	satsa ungefär som idag	satsa mindre än idag	helt avstå från energi­källan	ingen uppfattning	summa procent
Vattenkraft						
1999	41	44	6	1	8	100
2000	39	48	6	1	6	100
2001	40	46	7	1	6	100
2002	44	45	4	1	6	100
2003	44	44	4	1	7	100
2004	47	41	5	1	6	100
2005	47	41	4	1	7	100
2006	48	40	5	1	6	100
2007	49	40	4	1	6	100
2008	47	40	5	1	7	100
2009	47	39	6	0	8	100
2010	45	42	4	1	8	100
2011	46	41	4	1	8	100
2012	43	44	5	1	7	100
2013	41	44	6	1	8	100
2014	42	43	4	1	10	100
2015	40	44	5	1	10	100
2016	45	40	5	1	9	100
Vindkraft						
1999	74	14	3	1	8	100
2000	72	17	4	2	5	100
2001	71	16	5	2	6	100
2002	68	19	5	2	6	100
2003	64	22	5	2	7	100
2004	73	16	3	2	6	100
2005	72	17	4	1	6	100
2006	77	13	4	1	5	100
2007	79	12	3	1	5	100
2008	80	12	2	1	5	100
2009	74	15	4	1	6	100
2010	66	20	7	1	6	100
2011	70	18	5	1	6	100
2012	66	20	7	2	5	100
2013	61	23	8	2	6	100
2014	59	23	8	2	8	100
2015	59	23	8	2	8	100
2016	61	20	8	3	8	100
Solenergi						
1999	77	11	2	1	9	100
2000	77	14	2	1	6	100
2001	75	14	3	1	7	100
2002	77	14	2	1	6	100
2003	75	15	1	1	8	100
2004	79	12	2	1	6	100
2005	78	13	2	1	6	100
2006	83	10	1	0	6	100
2007	--	--	--	--	--	--
2008	--	--	--	--	--	--
2009	83	9	1	1	6	100
2010	81	10	2	0	7	100
2011	--	--	--	--	--	--
2012	81	11	1	1	6	100
2013	81	12	1	0	6	100
2014	79	11	1	1	8	100
2015	80	10	1	1	8	100
2016	81	10	1	0	8	100
Kärnkraft						
1999	9	34	26	20	11	100
2000	11	34	30	19	6	100
2001	11	36	29	18	6	100
2002	12	37	29	16	6	100
2003	16	38	24	15	7	100
2004	14	36	27	16	7	100
2005	18	36	24	15	7	100
2006	18	35	25	15	7	100
2007	17	33	28	15	7	100
2008	19	31	26	16	8	100
2009	16	34	26	16	8	100
2010	19	32	27	14	8	100
2011	12	30	29	21	8	100
2012	14	31	30	18	7	100
2013	13	29	29	20	9	100
2014	13	30	29	17	11	100
2015	13	27	28	20	12	100
2016	13	25	27	23	12	100

fortsättning nästa sida

Tabell 6 (forts)

energiällor och undersökningsår	satsa mer	satsa ungefär som idag	satsa mindre än idag	helt avstå från energikällan	ingen uppfattning	summa procent
Biobränslen						
2000	44	28	10	3	15	100
2001	46	29	8	2	15	100
2002	45	32	8	1	14	100
2003	44	29	8	2	17	100
2004	45	30	9	2	14	100
2005	54	25	6	1	14	100
2006	57	23	6	1	13	100
2007	55	25	5	2	13	100
2008	39	27	10	2	21	100
2009	43	31	8	2	16	100
2010	46	28	10	2	14	100
2011	48	26	9	1	16	100
2012	42	32	9	2	15	100
2013	43	28	11	3	15	100
2014	41	27	10	2	20	100
2015	37	30	10	3	10	100
2016	--	--	--	--	--	--
Fossil-/naturgas						
2000	30	32	17	4	17	100
2001	31	32	16	4	17	100
2002	32	35	14	3	16	100
2003	30	31	15	4	20	100
2004	30	33	17	4	16	100
2005	33	30	15	4	18	100
2006	29	27	19	6	19	100
2007	--	--	--	--	--	--
2008	--	--	--	--	--	--
2009	20	28	24	7	21	100
2010	--	--	--	--	--	--
2011	22	27	23	7	21	100
2012	20	28	25	8	19	100
2013	--	--	--	--	--	--
2014	19	24	23	11	23	100
2015	--	--	--	--	--	--
2016	--	--	--	--	--	--
Kol						
1999	1	9	39	34	17	100
2000	2	10	39	37	12	100
2001	2	11	38	38	12	100
2002	2	13	41	33	11	100
2003	2	10	35	38	15	100
2004	2	10	41	36	11	100
2005	3	9	39	36	13	100
2006	3	7	34	43	13	100
2007	--	--	--	--	--	--
2008	--	--	--	--	--	--
2009	2	5	33	47	13	100
2010	--	--	--	--	--	--
2011	2	5	26	52	15	100
2012	--	--	--	--	--	--
2013	2	4	24	57	13	100
2014	--	--	--	--	--	--
2015	2	4	17	59	18	100
2016	1	2	13	69	15	100
Olja						
1999	2	17	48	18	15	100
2000	2	20	52	16	10	100
2001	2	19	51	17	11	100
2002	2	22	50	16	10	100
2003	2	20	47	18	13	100
2004	2	15	53	20	10	100
2005	2	15	54	18	11	100
2006	2	9	53	25	11	100
2007	2	11	58	20	19	100
2008	--	--	--	--	--	--
2009	1	8	50	30	11	100
2010	2	9	56	22	11	100
2011	--	--	--	--	--	--
2012	2	13	53	19	13	100
2013	--	--	--	--	--	--
2014	--	--	--	--	--	--
2015	--	--	--	--	--	--
2016	--	--	--	--	--	--

fortsättning nästa sida

Tabell 6 (forts)

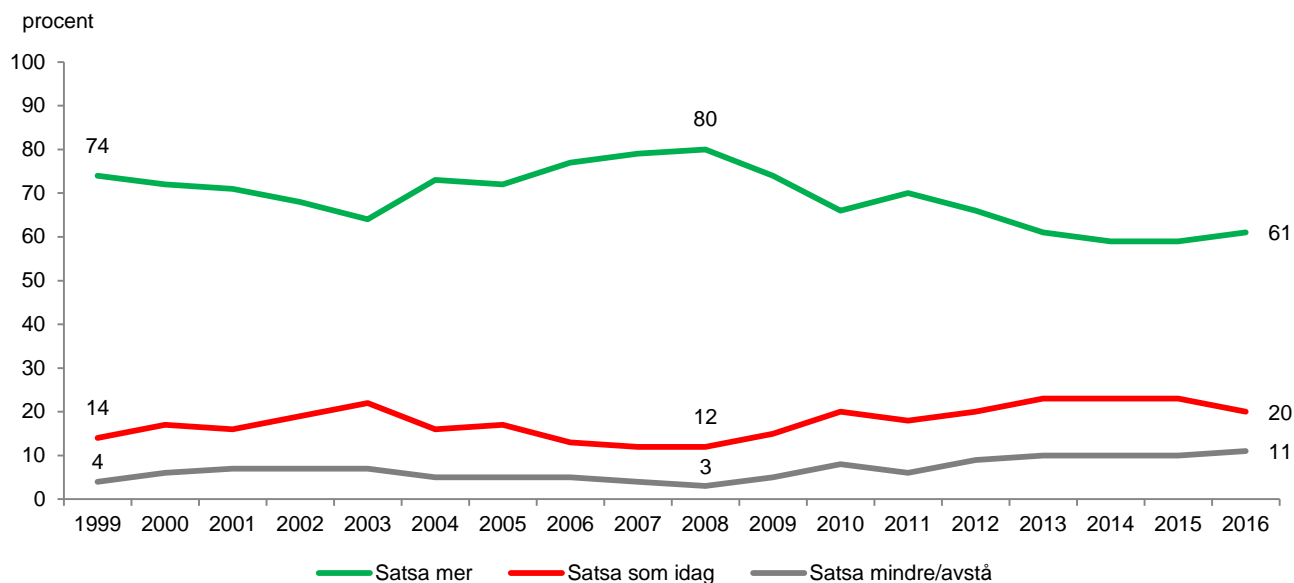
energikällor och undersökningsår	satsa mer	satsa ungefär som idag	satsa mindre än idag	helt avstå från energikällan	ingen uppfattning	summa procent
Vågkraft						
2006	52	11	3	3	31	100
2007	54	10	2	1	33	100
2008	57	9	1	1	32	100
2009	59	11	2	2	26	100
2010	58	9	3	1	29	100
2011	60	8	3	1	28	100
2012	58	14	3	2	23	100
2013	58	11	3	2	26	100
2014	56	13	3	1	28	100
2015	50	12	3	3	32	100
2016	--	--	--	--	--	--

Kommentar: Frågan lyder: Hur mycket bör vi i Sverige satsa på nedanstående energikällor under de närmaste 5 - 10 åren? Resultaten omfattar enbart svars personer som kryssat för något svarsalternativ. Andelen personer som hoppar över de olika delfrågorna varierar mellan 4-9 procent genom åren. När det gäller bibränslen var resultatet för 1999 29 procent som ville satsa mer, 27 procent som ville satsa som idag, 13 procent som ville satsa mindre, 3 procent som ville avstå från energikälla och hela 28 procent som inte hade någon uppfattning. För fossil-/naturgas var resultatet för 1999 21 procent som ville satsa mer, 26 procent som ville satsa som idag, 17 procent som ville satsa mindre, 5 procent som ville avstå från energikällan och hela 31 procent som inte hade någon uppfattning. Resultaten för bibränslen och fossil-/naturgas redovisas inte i tabellen för undersökningen 1999 eftersom vi misstänker att den förhållandevis låga siffran för andelen som vill satsa mer och den förhållandevis höga siffran för ”ingen uppfattning” är orsakade av kontextuella effekter i frågeformuläret

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1999-2016.

Figur Andel som vill satsa mer, som idag eller mindre på vindkraft 1999-2016 (procent)

fråga: ”Hur mycket bör vi i Sverige satsa på vindkraft under de närmaste 5 - 10 åren?”

Kommentar. Intervjufrågan om kärnkraften redovisas i tabell 6. I figuren redovisas inte andelen personer som svarar ”ingen uppfattning”, som varierat mellan 5 och 8 procent under åren. Personer som hoppat över frågan ingår inte i analysen.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1999-2016.

Tabell 7 Andel som vill satsa mer på vindkraften än vad som görs idag efter social grupptillhörighet och partisympati 1999-2016 (procent)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
kön																		
kvinnor	75	73	73	70	65	73	73	79	80	81	76	67	71	68	65	59	61	64
män	72	71	70	65	63	72	71	76	79	79	72	64	69	64	57	58	56	57
ålder																		
16-30	69	75	69	67	62	70	69	70	78	76	73	65	69	64	66	59	60	63
31-60	76	73	77	70	70	79	75	81	83	84	79	71	73	70	65	60	60	66
61-85	72	68	63	62	54	63	68	74	75	76	66	57	66	62	55	57	56	53
bostadsort																		
ren landsbygd	80	83	80	72	73	81	77	83	83	83	72	68	75	64	56	57	53	58
mindre tätort	77	72	71	70	62	74	74	77	79	78	72	60	67	64	61	54	55	56
stad, större tätort	70	70	70	67	63	69	72	77	79	80	75	66	70	67	63	60	59	61
de tre storstäderna	74	65	69	65	61	76	64	72	81	81	76	70	69	68	63	63	66	67
utbildning																		
grundnivå/obligatorisk mellannivå	71	71	67	67	59	66	67	74	74	75	67	57	69	58	55	54	51	50
universitet/högskola	74	73	71	68	64	75	72	76	79	79	71	66	69	67	60	57	56	59
universitet/högskola	74	72	77	68	71	76	76	82	84	85	80	70	74	69	65	63	63	63
riksområde																		
Stockholms län	69	66	71	67	61	70	70	73	79	81	73	70	71	65	66	62	66	68
Östra Mellansverige	73	70	74	69	64	69	71	81	80	82	75	63	73	70	66	64	57	64
Småland & Gotland	75	73	69	64	66	72	67	83	85	78	76	56	65	61	56	54	57	54
Sydsverige	69	68	58	60	54	69	67	65	68	71	68	60	64	61	56	56	56	55
Västsverige	75	74	75	69	66	76	75	79	80	82	73	67	72	69	61	58	58	63
Norra Mellansverige	76	77	77	71	70	79	77	84	88	80	76	65	70	63	56	58	55	51
Mellersta Norrland	81	80	72	68	69	79	78	81	79	80	77	78	78	63	62	53	40	56
Övre Norrland	82	83	81	75	77	78	75	82	80	83	82	74	66	73	61	57	60	59
partisympati																		
V	86	81	85	80	75	82	74	82	88	86	82	84	69	85	78	72	67	79
S	72	72	70	66	62	70	73	78	78	81	76	62	71	69	65	58	64	60
MP	87	84	87	86	77	92	90	89	94	88	79	84	86	78	77	75	79	86
C	80	90	80	79	76	82	82	89	85	93	79	71	82	64	50	61	59	65
L	84	81	78	70	63	69	72	67	81	77	78	64	67	59	60	52	51	52
KD	72	69	72	70	66	68	68	83	80	77	77	71	64	71	55	59	40	48
M	63	59	62	48	54	65	67	70	78	77	68	62	67	60	52	58	53	61
SD	--	--	--	--	--	--	--	68	68	68	66	51	65	56	58	46	48	45
FI	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	82	74	73
inget parti	73	68	67	68	72	76	65	74	72	73	70	59	59	56	58	48	57	63
vänster-högerdimension																		
klart till vänster	87	81	76	75	79	83	77	84	86	83	82	77	82	78	79	75	74	70
något till vänster	77	79	79	74	69	80	79	85	83	86	80	70	71	73	66	62	71	67
varken eller	72	73	69	65	63	69	70	73	77	79	70	64	66	63	60	53	58	59
något till höger	71	68	69	64	59	71	72	77	80	78	74	66	72	64	56	55	48	57
klart till höger	61	54	63	56	57	63	59	68	75	72	66	57	63	55	48	56	52	54
kärnkraftsåsikt																		
avveckla kärnkraften	84	87	84	81	83	86	88	88	91	86	85	81	83	75	73	70	72	72
använd kärnkraften	63	59	64	59	56	67	66	74	76	79	72	60	65	58	47	49	43	46
samtliga	74	72	71	68	64	73	72	77	79	80	74	66	70	66	61	59	59	61

Kommentar: Intervjufrågan om kärnkraften redovisas i tabell 6. Personer som inte besvarat frågan ingår ej i procentbasen. Frågeformulering redovisas i tabell 6. Indelningen av riksområden har utförts enligt följande: Östra Mellansverige - Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Örebro och Västmanlands län; Småland och Gotland - Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Gotlands län; Sydsverige - Blekinge och Skåne län; Västsverige - Hallands och Västra Götalands län; Norra Mellansverige - Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län; Mellersta Norrland - Västernorrlands och Jämtlands län; Övre Norrland - Västerbottens och Norrbottens län.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1999-2016.

Tabell 8 Satsa mer eller mindre på vindkraft efter olika sociala och politiska variabler 2016 (procent)

	satsa mer än idag	satsa som idag	satsa mindre än idag	avstå från vindkraft som energikälla	ingen uppfattning	summa procent	antal personer	övertikt satsa mer
kön								
kvinnor	64	18	5	2	11	100	814	+57
män	57	23	12	3	5	100	760	+42
ålder								
16-29	64	17	6	2	11	100	219	+56
30-49	64	19	7	2	8	100	451	+55
50-64	69	18	6	1	6	100	403	+62
65-85	50	25	12	4	9	100	503	+34
utbildning								
låg	50	23	9	4	14	100	269	+37
medellåg	58	22	8	1	11	100	426	+49
medelhög	65	21	7	3	4	100	375	+55
hög	66	17	9	2	6	100	492	+55
hushållsinkomst								
mycket låg	51	25	7	3	14	100	193	+41
ganska låg	60	21	10	2	7	100	376	+48
medel	61	20	8	2	9	100	492	+51
ganska hög	67	17	9	4	3	100	208	+56
mycket hög	64	21	8	1	6	100	229	+55
familjeklass								
arbetarhem	60	21	7	2	10	100	576	+51
tjänstemannahem	61	20	9	2	8	100	549	+50
högre tjänstemannahem	65	18	11	3	3	100	170	+51
jordbrukarhem	55	27	4	7	7	100	44	+44
företagarhem	63	11	8	3	5	100	131	+52
bostadsort								
landsbygd	58	22	10	2	8	100	215	+46
tätort	56	21	9	4	10	100	307	+43
stad	61	21	8	2	8	100	728	+51
Stockholm/Göteborg/Malmö	67	17	6	1	9	100	279	+60
vänster-högerdimension								
klart till vänster	79	19	6	1	4	100	156	+63
något till vänster	67	19	6	1	7	100	325	+60
varken vänster eller höger	59	19	7	2	13	100	491	+50
något till höger	57	24	12	3	4	100	406	+42
klart till höger	54	20	12	6	8	100	164	+36
partisympati								
V	79	15	2	1	3	100	86	+76
S	60	22	6	1	11	100	411	+53
MP	86	10	2	0	2	100	56	+84
C	65	26	5	2	2	100	127	+58
L	52	19	15	2	12	100	88	+35
KD	48	29	9	0	14	100	21	+39
M	61	21	10	2	6	100	322	+49
SD	45	24	12	10	9	100	195	+23
FI	73	18	6	0	3	100	33	+67
inget parti	63	14	9	2	12	100	214	+52
Samtliga	61	20	8	3	8	100	1576	+50

Kommentar: Intervjufrågan om vindkraft redovisas i tabell 6. Resultaten gäller för år 2016. Personer som hoppat över frågan ingår inte i analysen, 2016 4 procent. Differensmättet utgörs av summan mellan de som vill satsa mer minus de som vill satsa mindre/avstå från energikällan. Till lågutbildade har förts personer med max grundskola eller motsvarande, till medellåg personer med max gymnasium, folkhögskola eller motsvarande, till medelhög personer med eftergymnasial utbildning men ej examen från högskola eller universitet och till högutbildade personer med examen från högskola eller universitet. Hushåll med inkomster mellan 0 – 200 000 kr har kategoriserats som mycket låg, mellan 201 000 och 400 000 kr som ganska låg, mellan 401 000 – 700 000 kr som medel, mellan 701 000 – 900 000 kr som ganska hög och mer än 901 000 kr som mycket hög. Uppgiften om familjeklass bygger på en självklassificeringsfråga: ”Om du skulle beskriva ditt nuvarande hem, vilket av nedanstående alternativ stämmer då bäst?”. Människors vänster-högerideologi har också mätts med en självklassificeringsfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2016.

Tabell 9 Förtroende för olika aktörer i energi- och kärnkraftsfrågan. Andel svarspersoner som anger ett mycket stort eller ganska stort förtroende (procent)

	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	
miljöorganisationer	57	65	63	64	61	64	69	68	65	71	67	59	59	65	59	55	61	61	60	60	65	64	65	63	60	67	65	64	63	58	59	
kärnkraftsindustrin	36	46	47	49	58	52	45	48	42	45	45	41	52	53	52	54	52	55	58	47	49	39	46	46	40	40	41	36	38	39	36	
regeringen	52	52	49	37	36	44	36	43	46	39	38	28	43	42	44	54	52	52	42	38	45	42	45	52	51	52	50	46	48	40	44	
forskare	81	89	88	85	87	83	80	83	81	81	85	81	82	85	87	85	85	82	85	82	83	81	82	84	82	83	84	85	86	86	86	
journalister	16	21	28	26	20	24	28	30	26	28	29	26	26	30	29	22	25	25	30	31	29	27	29	24	27	32	33	30	31	34	37	
statliga myndigheter	40	40	44	35	36	38	36	45	42	41	40	33	45	47	56	58	60	59	57	56	58	56	60	63	56	59	61	59	61	62	60	
elbolagen	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	29	27	--	26	24	21	23	26	--	22	20	25	24	25	28	--	
Vattenfall	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	39

Kommentar: Frågan lyder: Hur stort förtroende har Du för följande grupper när det gäller information om energi och kärnkraft? Frågan innehöll också svarsalternativen ganska litet respektive mycket litet förtroende. Personer som ej besvarar förtroendefrågor (mellan 4-10 procent genom åren) är inte medtagna i procentbasen. Ett [-] markerar att frågan ej ställts.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1986-2016.

Tabell 10 Förtroende för offentliga myndigheter när det gäller information om energi (procent)

	mycket stort förtroende	ganska stort förtroende	ganska litet förtroende	mycket litet förtroende	ingen uppfattning	summa procent	antal personer	förtroendebalans
Naturvårdsverket								
2005	20	59	18	3	--	100	1398	+58
2006	19	48	12	2	18	100	1469	+53
2007	22	46	10	2	20	100	1500	+56
2008	22	45	10	3	20	100	1454	+54
2009	21	44	11	2	22	100	1466	+52
2010	22	43	10	3	22	100	1510	+52
2011	20	45	11	3	21	100	1380	+51
2012	20	45	10	3	22	100	1219	+52
2013	24	43	11	3	19	100	1485	+53
2014	24	44	8	3	21	100	1555	+57
2015	23	43	9	4	21	100	1542	+53
2016	22	42	11	4	21	100	1490	+49
Kärnkraftsinspektionen (SKI)/ Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)								
2005	20	53	21	6	--	100	1299	+46
2006	18	43	13	4	22	100	1362	+44
2007	14	41	15	5	25	100	1416	+35
2008	17	41	13	5	24	100	1362	+40
2009	14	44	11	4	27	100	1358	+43
2010	13	36	15	7	29	100	1412	+27
2011	17	38	11	4	30	100	1242	+40
2012	18	40	10	2	30	100	1259	+46
2013	19	41	10	4	26	100	1369	+46
2014	19	40	9	3	29	100	1410	+47
2015	17	40	8	3	32	100	1377	+46
2016	21	38	9	3	29	100	1325	+47
Energimyndigheten								
2005	11	59	26	4	--	100	1185	+40
2006	7	40	17	4	32	100	1162	+26
2007	8	40	15	3	34	100	1238	+30
2008	9	41	14	3	33	100	1159	+33
2009	9	45	12	2	32	100	1226	+40
2010	8	39	14	4	35	100	1323	+29
2011	9	38	17	5	31	100	1242	+25
2012	9	42	15	3	31	100	1219	+33
2013	11	42	14	3	30	100	1321	+36
2014	11	45	12	2	30	100	1390	+42
2015	10	43	11	3	33	100	1323	+39
2016	14	42	12	3	29	100	1297	+41

Kommentar: Frågan lyder: Hur stort förtroende har Du för följande offentliga myndigheter när det gäller information om energi? Svarsalternativen är ”mycket stort förtroende”, ”ganska stort förtroende”, ”ganska litet förtroende”, ”mycket litet förtroende”, ”ingen uppfattning” samt ”känner inte till myndigheten”. Förtroendebalansen är beräknad som andelen mycket eller ganska stort förtroende minus andelen mycket eller ganska litet förtroende. I 2005 års undersökning återfinns inte svarsalternativet ”ingen uppfattning”. I procentbasen ingår personer som besvarat frågan och uppger sig känna till myndigheten. Andelen personer som hoppar över de olika förtroendefrågor varierar mellan 4-8 procent under åren. 2008 slogs Statens kärnkraftsinspektion och Statens strålskyddsinstitut samman och bildade den nya myndigheten Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM).

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2005-2016.

Tabell 11 Andel som uppger sig känna till myndigheten 2005-2016 (procent)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Naturvårdsverket	87	94	95	95	96	96	95	97	95	95	95	95
Energimyndigheten	75	75	79	78	80	83	86	85	84	85	82	85
Statens kärnkraftsinspektion/ Strålsäkerhetsmyndigheten	82	88	90	89	89	89	86	89	88	87	85	82

Kommentar: Intervjufrågan om vindkraft redovisas i tabell 10. Svarsalternativen är ”mycket stort förtroende”, ”ganska stort förtroende”, ”ganska litet förtroende”, ”mycket litet förtroende”, ”ingen uppfattning” samt ”känner inte till myndigheten”. I 2005 års undersökning återfinns inte svarsalternativet ”ingen uppfattning”. I procentbasen ingår samtliga personer som besvarat frågan. Statens kärnkraftsinspektion (SKI) gick sommaren 2008 samman med Statens strålskyddsinstitut (SSI) under det nya namnet Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM). I SOM-undersökningarna har vi till och med 2010 fortsatt att fråga om förtroendet för den gamla myndigheten, SKI.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2005-2016.

Tabell 12 Förtroende för Energimyndigheten när det gäller information om energi 2016 (procent)

	mycket stort förtroende	ganska stort förtroende	ganska litet förtroende	mycket litet förtroende	ingen uppfattning	summa procent	antal personer	förtroendebalans
kön								
kvinna	12	37	10	3	38	100	629	+36
man	15	46	14	3	22	100	667	+44
ålder								
16-29	11	32	7	1	49	100	140	+35
30-49	16	42	11	2	29	100	371	+45
50-64	18	41	12	3	25	100	353	+44
65-85	9	47	14	3	27	100	433	+39
bostadsort								
ren landsbygd	12	42	16	4	26	100	191	+34
mindre tätort	11	43	12	4	30	100	254	+38
stad, större tätort	15	42	11	2	30	100	589	+44
de tre storstäderna	14	40	11	2	33	100	228	+41
utbildning								
låg	7	36	15	4	38	100	224	+24
medellåg	12	37	12	3	36	100	343	+34
medelhög	15	45	12	3	25	100	304	+45
hög	18	48	10	1	23	100	416	+55
hushållsinkomst								
mycket låg	10	27	15	6	42	100	145	+16
ganska låg	10	39	15	3	33	100	325	+31
medel	14	44	12	2	28	100	411	+43
ganska hög	15	51	11	2	21	100	169	+53
mycket hög	22	48	6	3	21	100	199	+61
familjeklass								
arbetarhem	10	37	12	3	38	100	455	+32
tjänstemannahem	15	46	11	3	25	100	460	+47
högre tjänstemannahem	22	49	7	1	21	100	148	+63
jordbrukarhem	12	22	37	7	22	100	41	-10
företagarhem	19	46	10	4	21	100	115	+49
anställningssektor								
statlig	12	54	6	1	27	100	67	+59
kommunal	16	36	10	2	36	100	129	+40
landstingskommunal	17	42	10	7	24	100	41	+42
privat	20	41	11	2	26	100	385	+48
partisympati								
V	17	32	15	1	35	100	66	+33
S	14	49	10	1	26	100	342	+52
MP	21	38	8	0	33	100	39	+51
C	15	39	15	1	30	100	118	+38
L	14	58	10	1	17	100	72	+61
KD	5	55	15	5	20	100	20	+40
M	18	44	9	1	28	100	275	+52
SD	9	33	19	9	30	100	171	+14
FI	10	25	10	0	55	100	20	+25
inget parti	9	35	11	6	39	100	158	+27

fortsättning nästa sida

Tabell 12 (forts)

	mycket stort förtroende	ganska stort förtroende	ganska litet förtroende	mycket litet förtroende	ingen uppfattning	summa procent	antal personer	förtroende balans
vänster-högerdimension								
klart till vänster	16	42	11	2	29	100	115	+45
något till vänster	15	48	11	1	25	100	263	+51
varken eller	10	35	14	5	36	100	416	+26
något till höger	17	47	12	1	23	100	346	+51
klart till höger	13	43	10	3	31	100	135	+43
politiskt intresse								
mycket intresserad	16	48	13	2	21	100	259	+49
ganska intresserad	16	45	10	2	27	100	607	+49
inte särskilt intresserad	10	36	14	4	36	100	359	+28
inte alls intresserad	10	21	13	6	50	100	62	+12
förtroende för politiska partier								
mycket stort	35	39	9	0	17	100	23	+65
ganska stort	20	49	6	1	24	100	475	+57
ganska litet	12	41	14	2	31	100	573	+37
mycket litet	4	28	21	9	38	100	208	+2
kärnkraftsåsikt								
avveckla kärnkraften	15	45	13	2	25	100	692	+45
använd kärnkraften	15	47	13	3	22	100	410	+46
läser morgonpress								
mer sällan/aldrig	12	37	13	2	36	100	413	+34
1-2 dagar per vecka	17	43	9	4	27	100	78	+47
3-4 dagar per vecka	16	43	14	4	23	100	111	+41
5-6 dagar per vecka	14	43	8	2	33	100	122	+47
dagligen	13	47	12	3	25	100	419	+45
ser Aktuellt/Rapport								
mer sällan/aldrig	14	33	9	3	41	100	244	+35
1-2 dagar per vecka	15	44	10	2	29	100	172	+47
3-4 dagar per vecka	14	47	12	2	25	100	174	+47
5-6 dagar per vecka	15	48	10	3	24	100	155	+50
dagligen	12	44	15	3	26	100	492	+38
samtliga	14	42	12	3	29	100	1297	+41

Kommentar: Intervjufrågan om vindkraft redovisas i tabell 10. Resultaten gäller för år 2016. Svartalternativen är ”mycket stort förtroende”, ”ganska stort förtroende”, ”ganska litet förtroende”, ”mycket litet förtroende”, ”ingen uppfattning” samt ”känner inte till myndigheten”. I procentbasen ingår personer som svarat på frågan och känner till Energimyndigheten. Andelen personer som inte besvarat förtroendefrågan var 4 procent. Frågeformulering redovisas i tabell 10. Förtroendebalansen är beräknad som andelen mycket eller ganska stort förtroende minus andelen mycket eller ganska litet förtroende. Till lågutbildade har förts personer med max grundskola eller motsvarande, till medellåg personer med max gymnasium, folkhögskola eller motsvarande, till medelhög personer med eftergymnasial utbildning men ej examen från högskola eller universitet och till högutbildade personer med examen från högskola eller universitet. Hushåll med inkomster mellan 0 – 200 000 kr har kategoriserats som mycket låg, mellan 201 000 och 400 000 kr som ganska låg, mellan 401 000 – 700 000 kr som medel, mellan 701 000 – 900 000 kr som ganska hög och mer än 901 000 kr som mycket hög. Uppgiften om familjeklass bygger på en självklassificeringsfråga: ”Om du skulle beskriva ditt nuvarande hem, vilket av nedanstående alternativ stämmer då bäst?”. Placeringen på vänster-högerdimensionen bygger på en självklassificeringsfråga. Anställningssektor avser endast förvärvsarbetande personer. För frågeformulering när det gäller kärnkraftsåsikt, se tabell 1. Läsning av morgonpress avser tidningarnas pappersupplagor.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2016.

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför årligen nationella och lokala frågeundersökningar och anordnar seminarier på temat Samhälle, Opinion och Medier.

SOM-institutet | Seminariegatan 1B | Box 710, 405 30 Göteborg
031 786 3300 | info@som.gu.se | www.som.gu.se

